

Til lovforslag nr. L 104 og L 105. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 1. april 2003

Betænkning

over

I. Forslag til lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv

II. Forslag til lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område

(Ændringer som følge af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv)

[begge af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)]

1. Ændringsforslag

Der er af undervisningsministeren stillet 4 ændringsforslag til lovforslag nr. L 104.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslagene blev fremsat den 4. december 2002 og var til 1. behandling den 9. januar 2003. Lovforslagene blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslagene i 6 møder.

Høring

Et udkast til lovforslagene har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 17. oktober 2002 disse udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 56. Den 5. december 2002 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen,
Bendt Danielsen, Dronninglund,
Forlaget Studie og Erhverv a.s.,
Fællesrådet for Foreninger for Uddannelse- og Erhvervsvejledning,
Handelsskolernes Forening af Studievejledere,
skolevejlederne i Søllerød Kommune,
Tandhjulsforeningen og
Århus Amt, VejledningsFagligt Udvalg.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslagene:

Forlaget Studie og Erhverv a.s.

Fællesrådet for Foreninger for Uddannelse- og Erhvervsvejledning, skolevejlederne i Søllerød Kommune og Tandhjulsforeningen.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 54 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 9 af udvalgets spørgsmål og undervisningsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Udtalelse fra undervisningsministeren

Undervisningsministeren har over for udvalget i forbindelse med lovforslag nr. L 104 oplyst følgende:

Lovforslaget indebærer, at vejledningen skal tilrettelægges på en sådan måde, at elevernes individuelle uddannelsesplanlægning, samtalerne i forbindelse hermed og udarbejdelse af elevens uddannelsesbog påbegyndes i 6. klasse. I 9. og 10. klasse afsluttes dette arbejde med udarbejdelse af elevens uddannelsesplan, der indeholder elevens fremtidige uddannelses- og erhvervsønsker.

Arbejdet med uddannelsesplanlægning skal sikre progression i den del af vejledningen, der peger frem mod elevens valg af ungdomsuddannelse efter grundskolen eller efter 10. klasse. Fra 6. klasse tager arbejdet afsæt i elevens stærke sider, interesser, forventninger til fremtiden og udviklingsønsker. Fra 8. klassetrin inddrages tillige elevens uddannelsesønsker efter grundskolen eller efter 10. klasse.

Herved videreføres de gældende regler i bekendtgørelse om uddannelsesbøger og planer i folkeskolen, hvorefter arbejdet med elevens uddannelsesplanlægning, herunder elevens uddannelsesbog, påbegyndes i 6. klasse, hvor der også skal træffes valg om tilbudsfag. I henhold til bekendtgørelsen skal uddannelsesbogen sammen med skolens uddannelses- og erhvervsvejledning give eleven et solidt grundlag for at vælge ungdomsuddannelse.

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, V, DF, KF og RV) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget lægger vægt på at sikre en sammenhængende

vejledning med én vejlederuddannelse som det fælles udgangspunkt. Det er Socialdemokratiets opfattelse, at en sammenhængende ungdomsvejledning skal koncentreres om de unge, der har vejledningsbehov, og at vejledningen for de unge mellem 19 og 25 år skal intensiveres gennem en opsøgende indsats fra Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Socialdemokratiet ser vejledningsreformen som en fortsættelse af den indsats, som blev påbegyndt af SR-regeringen med uddannelsesbøger og en forstærket vejledning i folkeskolen. Det er fortsat Socialdemokratiets mål, at mindst 95 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en kompetencegivende uddannelse efter folkeskolen. Socialdemokratiets støtte til denne lov har været afhængig af, at den ikke medfører besparelser og nedskæringer på vejledningsområdet, men samlet set har som konsekvens, at ressourcerne anvendes mere målrettet til de unge, der har et vejledningsbehov, og at der sker en sammenhængende indsats over for de unge.

Socialdemokratiet havde gerne set, at Ungdommens Uddannelsesvejledning fik en mere aktiv rolle i forhold til de 19-25 årige. Partiet mener, at det er i kommunernes egen interesse at sikre de unge 19-25 årige et mere aktivt og opsøgende vejledningstilbud. Partiet vil nøje følge kommunernes og Ungdommens Uddannelsesvejlednings arbejde med netop denne målgruppe. Socialdemokratiet er parate til senere at definere nogle klare opgaver og regler for kommunerne og Ungdommens Uddannelsesvejledning, såfremt indsatsen overfor de 19-25 årige, der ikke er i gang med enten arbejde eller uddannelse, svigter.

Med baggrund i debatten om vejledningsreformen har Socialdemokratiet været optaget af, at lovforslagene ikke ville få som konsekvens, at vejledningsressourcer blev flyttet fra den nære vejledning på uddannelsesstederne og over i en nu bureaukratisk institution. Målet er mere målrettet vejledning af de svageste elever og elever med vejledningsbehov. Målet er ikke bureaukrati eller nye store kommunale institutionsdannelser. Socialdemokratiet er derfor tilfreds med, at ministeren i svarene på spørgsmål 2 og 46 understreger, at der ikke lægges op til at ændre ved de kommunale ansættelseskompetencer, at ansættelsesforholdene vil være en lokal beslutning, og

at vejledningen skal gives så tæt på den enkelte som muligt.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget finder, at der afgjort er fornuftige elementer i de to lovforslag, men at der er for mange negative sider, som indebærer, at nogle af de ting, der i dag fungerer godt, nu afskaffes.

Det er fornuftigt at se uddannelsesvejledningen i en større sammenhæng. Det kan også være fornuftigt, at man tænker mere tværsektorielt. Men det negative er, at man mister noget i forhold til den vejledning, som allerede foregår. I den forbindelse kan det være værd at fremhæve, at vejledningen mange steder foregår godt. Det positive i den forbindelse er, at det er vejledere i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne, der kender dem, de skal vejlede. Det mener SF i betydeligt omfang går tabt ved de to lovforslag.

Der er en klart risiko for, at afstanden mellem dem, som har brug for vejledning, og dem, der giver vejledning, bliver større, og dermed mister man noget af det, som er positivt i dag. Der er ikke tvivl om, at de, der er bedst til at vejlede, og som man er tryggest ved, er de mennesker, man kender i forvejen.

Enhedslistens medlem af udvalget finder det vigtigt, at vejledningen af børn og unge primært varetages af vejledere, der kender den enkelte unges baggrund. Enhedslisten mener, at vejledning med henblik på, at man skal gennemføre en uddannelse, og vejledning, der skal sluse personen videre ud i samfundet, ikke kan skilles ad. En vejleder, der kender den unge igennem flere år, har en langt bedre baggrund for en god vejledning end en tilfældig fuldtidsvejleder, der kun møder den unge en eller to gange. Vejledningen skal være tilgængelig her og nu, når den vejledningssøgende har brug for det.

Vejledningen skal tage udgangspunkt i den vejledningssøgendes bedste interesser, ikke i hvad nogle tror er arbejdsmarkedets interesser. Den eksisterende vejledning er ikke perfekt – langt fra endda. Men lovforslagene er på mange måder et klart tilbageskridt.

Det er efter Enhedslistens opfattelse tåbeligt at sidestille erhvervslivets umiddelbare og kortsig-

tede arbejdskraftmangel med det enkelte menneskes grundlæggende interesser.

Alle burde vide, at samfundet udvikler sig så hurtigt og så komplekst, at det på mange områder ikke giver mening at bruge de kortsigtede interesser som pejlemærke for et helt livs virke.

Et *andet mindretal* i udvalget (KRF) indstiller lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 1 og vil stemme hverken for eller imod ændringsforslag nr. 2-4.

Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget mener, at der er behov for en reform af uddannelses- og erhvervsvejledningen i Danmark, der kan få flere unge i gang med en uddannelse, begrænse frafaldet samt sikre kvaliteten og det faglige engagement i vejledningsforløbene.

Men Kristeligt Folkeparti mener ikke, at lovforslagene sikrer den nødvendige bredde i vejledningen, og at vejledningen i tilstrækkeligt omfang er opsøgende over for de 19-25-årige, der er i en utilfredsstillende uddannelses- og beskæftigelsesmæssig situation. Mange unge i denne aldersgruppe sidder fast i et ufaglært job uden et uddannelsesmæssigt grundlag for at kunne komme videre, og de har i høj grad brug for at få en hjælpende hånd.

For Kristeligt Folkeparti har uddannelses- og erhvervsvejledningen, som det fremgår af lovforslagene, for meget karakter af en ungdommens arbejdsformidling, hvor vejledningen har fokus på arbejdsmarkedets behov i stedet for den enkelte unges uddannelsesmæssige kompetencer, lyst og motivation, som bør være afgørende i den vejledning, der skal være.

Desuden mener Kristeligt Folkeparti, at fjernelsen af skolevejlederen fra skolen står i et misforhold til regeringens ønske om at styrke indsatsen over for de svage elever. De svage elever vil have meget vanskeligt ved at blive hjulpet og støttet af vejledere, der kun har perifert kendskab til den enkelte.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Simut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF og EL):

Til § 1

1) I *stk. 3* indsættes efter »den enkeltes«: »interesser og«.

[Præcisering af grundlaget for vejledning]

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, DF, KF og RV):

Til § 2

2) I § 2 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Det er en målsætning at fremme, at vejledningen gives med vejledningsfaglige kvalifikationer på et niveau, som kan opnås på en fælles vejlederuddannelse, som undervisningsministeren godkender i henhold til lovgivningen om videreuddannelse for voksne.«

[Vejlederkvalifikationer]

Til § 7

3) Paragraffen affattes således:

»§ 7. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vejledningen efter dette kapitel, herunder om vejledningens kvalitet og om sikring af sammenhæng mellem vejledningen efter dette kapitel og anden vejledning for unge under 25 år.

Stk. 2. For en ung under 25 år, der afbryder en ungdomsuddannelse, skal uddannelsesinstitutionen underrette Ungdommens Uddannelsesvejledning i den kommune, hvor den unge er tilmeldt folkeregistret, om, at uddannelsen er afbrudt. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

[Sammenhæng i vejledningen for unge under 25 år]

Til § 15

4) I § 15 indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* Landscenteret varetager landsdækkende videns- og erfaringsopsamling, kvalitetsudvikling og samordning af vejledningen efter denne lov og andre vejledningsordninger. Landscenteret kan tillige varetage analyse og prognosearbejde og kan iværksætte tværgående forsøgs- og udviklingsarbejder.

Stk. 3. Undervisningsministeren sørger gennem et nationalt dialogforum for, at relevante myndigheder, organisationer, foreninger m.v. kan fremsætte og drøfte synspunkter og vurderinger om alle forhold, der har betydning for uddannelses- og erhvervsvejledning. Deltagelse i dialogforummet er normalt for perioder på 2-4 år ad gangen. Deltagelse kan dog være for kortere perioder med henblik på drøftelse af særlige spørgsmål eller forhold.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 4*.

[Landscentrets virksomhed og nationalt dialogforum]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget tydeliggøres det, at vejledningen også skal tage udgangspunkt i den enkeltes egne interesser. Den foreslåede ændring medfører ikke en udvidelse af de hensyn, som vejledningen skal inddrage, og der er som følge heraf heller ikke tale om en udvidelse af vejledningsopgaverne. Ændringsforslaget skal således bidrage til at sikre, at vejledningen foruden at være til gavn for samfundet også skal være til gavn for den enkelte, samt at vejledningen i den sammenhæng både skal tage udgangspunkt i den enkeltes interesser og i den enkeltes personlige forudsætninger.

Regeringens mål er, at flest muligt unge påbegynder og gennemfører en uddannelse, og at færrest muligt unge foretager omvalg i uddannelsessystemet. Derfor er den enkeltes uddannelses- og erhvervsinteresser et helt centralt element i vejledningen, der skal sikre, at den nødvendige motivation og det nødvendige engagement er til stede som drivkraften bag et vellykket uddannelsesforløb.

Til nr. 2

Kvalitet i vejledning

Det forudsættes, at både Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) og Landscenter for

Uddannelses- og Erhvervsvejledning (LUE) tilrettelægger løsningen af vejledningsopgaverne således, at vejledningen lever op til de nationale mål for vejledning om valg af uddannelse og erhverv. Det samme forudsættes at gælde for uddannelsesinstitutionerne, som fortsat vil skulle forestå den del af vejledningen, som omhandler vejledning om gennemførelse af den valgte uddannelse.

Åbenhed og gennemsigtighed

Regeringen forventer, at den fleksibilitet som UU og LUE gives i forhold til organisering af opgaveløsningen, vil understøtte en effektiv udnyttelse af de offentlige ressourcer til vejledning og et samlet kvalitetsløft i vejledningsindsatsen.

Dette vil yderligere blive fremmet gennem sund konkurrence, dialog og spredning af gode erfaringer, som vil opstå ved, at UU vil skulle offentliggøre de aktuelle mål og rammer for vejledningen og resultaterne af vejledningsindsatsen. Offentliggørelsen vil skulle ske på den enkelte kommunes hjemmeside.

Endelig vil UU skulle have et kvalitetsudviklingssystem til løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering af vejledningsindsatsen. Kvalitetssystemet vil skulle bygge på selvevaluering. LUE vil også skulle etablere et system til kvalitetsudvikling og resultatvurdering af den samlede vejledningsindsats.

Vejlederkvalifikationer

De rammer, som lovforslaget fastsætter for løsningen af vejledningsopgaverne, vil rumme klare incitamenter til, at de ansvarlige myndigheder organiserer og løser vejledningsopgaverne på effektiv vis, herunder gennem sammensætning af et personale som tilsammen rummer de relevante kvalifikationer.

For at styrke incitamenterne hertil er det hensigten, at kommunalbestyrelserne skal offentliggøre målsætninger for personalets kompetenceprofil, herunder vejlederuddannelse, anden relevant uddannelse eller realkompetence, samt målsætninger for efter- og videreuddannelse af personalet. F.eks. vil kommunalbestyrelser herfter skulle oplyse, hvor mange vejledere der har gennemført den foreslåede vejlederuddannelse.

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at understrege intentionen om, at den uddannelses- og erhvervsvejledning, som skal gives efter

lovforslaget, udøves af kompetente vejledere, som besidder de fornødne kvalifikationer til at yde uddannelses- og erhvervsvejledning.

Økonomiske rammer

Det er forudsat, at aktiviteten skal svare til, hvad der hidtil er blevet anvendt på området.

Til nr. 3

Målene med reformen af vejledning om valg af uddannelse og erhverv er bl.a. at skabe øget sammenhæng i vejledningen af de unge samt at sikre, at der gives målrettede vejledningstilbud til de unge, der har størst behov for vejledning.

Sigtet med den foreslåede bestemmelse er at tydeliggøre, at Ungdommens Uddannelsesvejledning og ungdomsuddannelsesinstitutionerne skal samarbejde om tilrettelæggelse og løsning af vejledningsopgaver i relation til unge under 25 år med det formål at understøtte, at flest muligt unge gennemfører en kompetencegivende uddannelse eller på anden vis kvalificerer sig til at opnå relevant beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Vejledningsindsatsen skal i dette lys også bidrage til regeringens målsætning om flere i arbejde.

For at nå målsætningerne er det i denne sammenhæng vigtigt, at der sættes særligt fokus på de unge, der er i fare for at falde fra en ungdomsuddannelse. Derfor foreslås det lovfæstet i § 7, stk. 2, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne har pligt til at underrette Ungdommens Uddannelsesvejledning, hvis en ung under 25 år falder fra uddannelsen.

Det er endvidere formålet med den ændrede affattelse af stk. 1 at præcisere, at de nærmere regler, som bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte, også skal kunne medvirke til at sikre, at uddannelsesinstitutioner og Ungdommens Uddannelsesvejledning samarbejder om vejledningen for at sikre sammenhæng i indsatsen i forbindelse med andre vigtige ændringer i den unges uddannelsesmæssige status, f.eks. i forbindelse med at den unge optages til en uddannelse, ikke møder op ved uddannelsens start, er i begreb med at afbryde uddannelsen eller er praktikpladssøgende.

Det er hensigten at anvende den foreslåede ændrede affattelse af bemyndigelsen i § 7, stk. 1, til at fastsætte regler, som vil sikre, at samarbejdsopgaverne for Ungdommens Uddannelses-

vejledning og uddannelsesinstitutionerne i hvert fald vil svare til de opgaver, der allerede skal udføres af den kommunale ungdomsvejledning og institutionerne i medfør af bestemmelser om ungdomsvejledning i lov om ungdomsvejledning og brobygningsforløb til ungdomsuddannelserne og regler fastsat i medfør af denne lov. Dette skal ses i sammenhæng med de foreslåede konsekvensændringer i lov om ungdomsvejledning og brobygningsforløb til ungdomsuddannelserne, der er indeholdt i § 12 i lovforslag nr. L 105 om ændringer af forskellige love på Undervisningsministeriets område.

Til nr. 4

Ad stk. 2.

Det foreslåede Landscenter for Uddannelses- og Erhvervsvejledning vil blive tillagt opgaver som nationalt videnscenter for vejledning. Landscentret skal i denne egenskab arbejde for at styrke koordineringen og kvalitetsudviklingen på nationalt niveau på tværs af sektorer, herunder på tværs af undervisnings- og beskæftigelsesområderne.

Centret skal samarbejde med Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Kulturministeriet og andre ministerier med uddannelsesopgaver samt relevante institutioner og organer, der hører under de nævnte ministeriers områder, eksempelvis de regionale arbejdsmarkedsråd og arbejdsformidlingen. Desuden skal centret etablere kontakt til organisationer på arbejdsmarkedet, vejledningsfaglige organisationer og vejledningens brugere. Centret skal herudover følge udviklingen på vejledningsområdet mere generelt.

Centret forventes at igangsætte analyser og udredninger, som kan give grundlag for brede diskussioner blandt vejledningens interessenter om fortsatte udviklingsmuligheder og udviklingsbehov, således at vejledningssystemet og den vejledning, der tilbydes den enkelte borger, til stadighed udvikles og relaterer sig til såvel den enkeltes som samfundets interesser. Landscentret vil i denne sammenhæng også kunne tage initiativ til analyser, som rækker ud over Undervisningsministeriets ressort. Disse analyser gennemføres i samarbejde med de ministerier, der har vejledningsordninger, som er omfattet af analysen. Centret vil kunne bringe analyse- og udredningsarbejde i udbud nationalt og inter-

nationalt og vil tillige kunne tage initiativer på baggrund af evalueringer fra f.eks. Danmarks Evalueringsinstitut.

Ad stk. 3.

Det foreslåede dialogforum skal skabe dynamiske rammer for en åben og gennemsigtig dialog mellem regeringen og interessenter på vejledningsområdet. De enkelte interessenter forventes hver for sig eller i fællesskab direkte at fremsætte deres vurderinger, synspunkter og anbefalinger gennem det nationale dialogforum. Dialogforummet vil herudover give rum for, at interessenterne på området kan afprøve synspunkter og ideer og på denne måde være aktive medspillere i den fortsatte udvikling af vejledningens organisering og kvalitet. Ved etableringen af det foreslåede dialogforum inddrages den rådgivningsvirksomhed, som Rådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning hidtil har varetaget.

Deltagerne i dialogforummet vil herigennem kunne bidrage til øget sammenhæng og koordinering i vejledningssystemet, til udvikling af kvaliteten i vejledningen samt bidrage til en bedre udnyttelse af de offentlige ressourcer til vejledning, herunder gennem inddragelse af internationale erfaringer.

Dialogforummets deltagere vil af egen drift kunne pege på områder, hvor der er behov for analyser, evalueringer samt forsøgs- eller forskningsvirksomhed, eller stille forslag, som styrker vejledningen inden for et eller flere vejledningsområder, eller som styrker den tværsektorielle sammenhæng mellem vejledningsområder.

Ministre med vejledning under deres ressort vil gennem dialogforummet kunne indhente synspunkter og vurderinger fra deltagerne om forhold, som har betydning for vejledningen, eksempelvis ved forslag om nye regler om vejledning.

Deltagerne i dialogforummet vil være ministre eller repræsentanter for de pågældende ministerier, der har uddannelses- og erhvervsvejledning under deres ressort, repræsentanter for andre myndigheder med ansvar for vejledning, interessenter på vejledningsområdet, herunder repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, organisationer og foreninger mv. samt særligt sagkyndige personer i øvrigt. Deltagelse i dialogforummet er normalt for perioder på 2-4 år ad gangen.

Deltagelse kan dog være for kortere perioder med henblik på drøftelse af særlige spørgsmål eller forhold.

Drøftelserne i dialogforummet vil ske efter behov. Der forventes dog en vis årlig mødehyppighed, eksempelvis 3-4 møder årligt.

Else Winther Andersen (V) fmd. Gitte Lillelund Bech (V) Christian Lund Jepsen (V)

Tina Nedergaard (V) Louise Frevert (DF) Karina Sørensen (DF) Helle Sjelle (KF)

Else Theill Sørensen (KF) Bodil Kornbek (KRF) Carsten Hansen (S) Frank Jensen (S)

Nicolai Wammen (S) Lene Jensen (S) Thomas Adelskov (S) Aage Frandsen (SF)

Marianne Jelved (RV) nfm. Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 104 og L 105

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat, fra undervisningsministeren
2	Henvendelse af 12/11-02 fra Bendt Danielsen, Dronninglund
3	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 12/11-02 fra Bendt Danielsen, Dronninglund, til undervisningsministeren
4	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslagene
5	Spm. 2 om vejledernes nye rolle og opgaver, til undervisningsministeren Spm. 3 om teknisk bistand til ændringsforslag til § 1, stk. 3, om »de unges egne ønsker« bliver et centralt element i vejledningen, til undervisningsministeren Spm. 4 om, hvorfor vejledning ikke skal gives til unge under 25 år, til undervisningsministeren Spm. 5 om, hvordan vidensopsamling, erfaringsudveksling og rådgivning fastholdes, såfremt RUE nedlægges, til undervisningsministeren
6	Spm. 6 om sikring af hjemmel til vejledning i folkeskolen, til undervisningsministeren Spm. 7 om fastholdelse af skolebestyrelses kompetencer til at fastsætte principper for erhvervspraktik og undervisning i uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering, til undervisningsministeren Spm. 8 om sikring af, at vejledningen i folkeskolen fortsat kan foregå ud fra et nærhedsprincip, til undervisningsministeren Spm. 9 om sikring af de ansatte i folkeskolens kvalifikationer i forbindelse med folkeskolens gennemførelsesvejledning, til undervisningsministeren Spm. 10 om, hvilke praktiske opgaver Ungdommens Uddannelsesvejledning skal løse i forbindelse med folkeskolens erhvervspraktikordninger, til undervisningsministeren Spm. 11 om, hvorfor folkeskolens elever fra 6. klasse bliver omfattet af vejledningsloven, til undervisningsministeren Spm. 12 om begrundelsen for, at ministeren ønsker at ligestille folkeskolens indstilling med hensyn til en elevs ønske om optagelse på et gymnasium med Ungdommens Uddannelsesvejledning, til undervisningsministeren
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslagene
8	Spm. 13 om, i hvilket omfang der vil blive stillet krav om, at vejlederuddannelsen gøres obligatorisk for vejlederne, til undervisningsministeren
9	Henvendelse af 27/1-03 fra Tandhjulsforeningen
10	Spm. 14 om kommentar til henvendelse af 27/1-03 fra Tandhjulsforeningen, til undervisningsministeren
11	Henvendelse af 24/1-03 fra Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning
12	Spm. 15 om kommentar til henvendelse af 24/1-03 fra Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, til undervisningsministeren
13	Henvendelse af 28/1-03 fra Handelsskolernes Forening af Studievejledere

Bilagsnr.	Titel
14	Spm. 16 om kommentar til henvendelse af 28/1-03 fra Handelsskolernes Forening af Studievejledere, til undervisningsministeren
15	Spm. 17 om, hvilken begrundelse der ligger til grund for nedlæggelse af Rådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, til undervisningsministeren Spm. 18 om, hvorfor ministeren går imod OECD's foreløbige konklusioner og anbefalinger vedrørende uddannelses- og erhvervsvejledning, til undervisningsministeren Spm. 19 om begrundelsen for nedlæggelsen af RUE, til undervisningsministeren Spm. 20 om, hvordan ministeren vil sikre, at LUE efter lovforslagets vedtagelse bliver et landscenter for alle vejledningsordninger, til undervisningsministeren Spm. 21 om den overordnede struktur og modellen for samordning af vejledningsindsatsen efter lovforslagets vedtagelse, til undervisningsministeren Spm. 22 om, hvordan det foreslåede dialogforum skal udfylde rollen for RUE, til undervisningsministeren Spm. 23 om, hvorfor ministeren trods høringssvarene har valgt at opretholde konstruktionen med et dialogforum, til undervisningsministeren Spm. 24 om nedlæggelsen af det til RUE tilknyttede sekretariat, til undervisningsministeren Spm. 25 om, hvordan kvaliteten sikres af den nationale, virtuelle vejledningsportal, til undervisningsministeren Spm. 26, om vejledningsportalen skal udgive vejledningsfaglige udgivelser som RUE i dag, til undervisningsministeren Spm. 27 om sikring af vejledningscentre, der løser udliciterede opgaver, til undervisningsministeren Spm. 28 om, hvordan kvaliteten af den løbende kontrol med de udliciterede opgaver sikres, til undervisningsministeren Spm. 29 om fordele og ulemper ved udbud af vejledningsportalen, til undervisningsministeren Spm. 30 om sikring af den nuværende vidensopsamling, der er specielt i redaktionerne bag RUE's nuværende udgivelser, til undervisningsministeren Spm. 31 om sikring af de vejledningsordninger, der ikke er omfattet af vejledningsreformen i lovforslaget, til undervisningsministeren Spm. 32 om, hvor mange vejledningsordninger der vil eksistere efter vedtagelsen af lovforslag nr. L 104, til undervisningsministeren Spm. 33 om reform af vejledningen om valg af uddannelse og erhverv til voksne i beskæftigelse, til undervisningsministeren Spm. 34, om der skal oprettes et yderligere LUE i Beskæftigelsesministeriet, til undervisningsministeren Spm. 35 om begrundelsen for at splitte vejledningen op i unge, voksne i beskæftigelse og ledige voksne, til undervisningsministeren Spm. 36 om, hvordan institutioner adskiller vejledning om valg af uddannelse og erhverv fra vejledning om gennemførelse af en uddannelse, til undervisningsministeren Spm. 37 om, hvilke internationale opgaver LUE skal varetage, til undervisningsministeren
16	Svar på spm. 2 om vejledernes nye rolle og opgaver, fra undervisningsministeren Svar på spm. 3 om teknisk bistand til ændringsforslag til § 1, stk. 3, om »de unges egne ønsker« bliver et centralt element i vejledningen, fra undervisningsministeren Svar på spm. 4 om, hvorfor vejledning ikke skal gives til unge under 25 år, fra undervisningsministeren Svar på spm. 5 om, hvordan vidensopsamling, erfaringsudveksling og rådgivning fastholdes, såfremt RUE nedlægges, fra undervisningsministeren

Bilagsnr.	Titel
17	Henvendelse af 7/2-03 fra Forlaget Studie og Erhverv a.s
18	Spm. 38 om kommentarer til henvendelse af 7/2-03 fra Forlaget Studie og Erhverv a.s, til undervisningsministeren
19	Henvendelse af 14/2-03 fra Amtsrådsforeningen
20	Spm. 39 om kommentar til henvendelse af 14/2-03 fra Amtsrådsforeningen, til undervisningsministeren
21	Spm. 40 om, hvorfor man ikke benytter sig af erfaringerne fra det private marked til oprettelsen af en internetportal i forbindelse med nedlæggelsen af RUE, til undervisningsministeren
22	Materiale modtaget i forbindelse med foretræde den 19/2-03, fra Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses og Erhvervsvejledning
23	Svar på spm. 13 om, i hvilket omfang der vil blive stillet krav om, at vejlederuddannelsen gøres obligatorisk for vejlederne, fra undervisningsministeren
24	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 12/11-02 fra Bendt Danielsen, Dronninglund, fra undervisningsministeren
25	Svar på spm. 6 om sikring af hjemmel til vejledning i folkeskolen, fra undervisningsministeren Svar på spm. 7 om fastholdelse af skolebestyrelsers kompetencer til at fastsætte principper for erhvervspraktik og undervisning i uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering, fra undervisningsministeren Svar på spm. 8 om sikring af, at vejledningen i folkeskolen fortsat kan foregå ud fra et nærhedsprincip, fra undervisningsministeren Svar på spm. 9 om sikring af de ansatte i folkeskolens kvalifikationer i forbindelse med folkeskolens gennemførelsesvejledning, fra undervisningsministeren Svar på spm. 10 om, hvilke praktiske opgaver Ungdommens Uddannelsesvejledning skal løse i forbindelse med folkeskolens erhvervspraktikordninger, fra undervisningsministeren Svar på spm. 11 om, hvorfor folkeskolens elever fra 6. klasse bliver omfattet af vejledningsloven, fra undervisningsministeren Svar på spm. 12 om begrundelsen for, at ministeren ønsker at ligestille folkeskolens indstilling med hensyn til en elevs ønske om optagelse på et gymnasium med Ungdommens Uddannelsesvejledning, fra undervisningsministeren
26	Spm. 41 om, hvordan det påtænkte dialogforum tænkes at skulle fungere, til undervisningsministeren Spm. 42 om dialogforummets rådgivningsfunktion, til undervisningsministeren Spm. 43 om forskellen mellem det nye LUE og det eksisterende RUE, til undervisningsministeren Spm. 44 om LUE's opgavevaretagelse samt den organisatoriske placering, til undervisningsministeren Spm. 45 om muligheden for sammenhæng til vejledning af voksne beskæftigede, til undervisningsministeren
27	Svar på spm. 14 om kommentar til henvendelse af 27/1-03 fra Tandhjulsforeningen, fra undervisningsministeren
28	Svar på spm. 15 om kommentar til henvendelse af 24/1-03 fra Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, fra undervisningsministeren
29	Svar på spm. 16 om kommentar til henvendelse af 28/1-03 fra Handelsskolernes Forening af Studievejledere, fra undervisningsministeren
30	Henvendelse af 5/3-03 fra skolevejlederne i Søllerød Kommune

Bilagsnr.	Titel
31	Spm. 46 om kommentar til henvendelse af 5/3-03 fra skolevejlederne i Søllerød Kommune, til undervisningsministeren
32	Spm. 47 om, hvad ministeren forstår ved en god vejledning, til undervisningsministeren Spm. 48 om Undervisningsministeriets minimumskrav til vejledere, til undervisningsministeren Spm. 49 om, hvorfor opsøgende vejledning af unge kun skal finde sted frem til alder af 19 år, til undervisningsministeren Spm. 50 om begrundelsen for nedlæggelsen af RUE, til undervisningsministeren Spm. 51 om, hvordan nærheden mellem elev, skole, forældre og vejleder holdes, når vejlederen er placeret inden for en anden organisatorisk ramme, til undervisningsministeren Spm. 52 om uddybning af høringsnotatet, hvori det understreges, at »nærhedsprincippet indgår som et bærende princip i forslaget om Ungdommens Uddannelsesvejledning«, til undervisningsministeren Spm. 53 om begrundelsen for ikke at anvende den fremlagte løsningsmodel fra Undervisningsministeriets rapport om tværsektoriel vejledning 2001, til undervisningsministeren
33	Henvendelse fra Århus Amt, VejledningsFagligt Udvalg
34	Spm. 54 om kommentar til henvendelse fra Århus Amt, VejledningsFagligt Udvalg, til undervisningsministeren
35	Svar på spm. 47 om, hvad ministeren forstår ved en god vejledning, fra undervisningsministeren Svar på spm. 48 om Undervisningsministeriets minimumskrav til vejledere, fra undervisningsministeren Svar på spm. 49 om, hvorfor opsøgende vejledning af unge kun skal finde sted frem til alder af 19 år, fra undervisningsministeren Svar på spm. 50 om begrundelsen for nedlæggelsen af RUE, fra undervisningsministeren Svar på spm. 51 om, hvordan nærheden mellem elev, skole, forældre og vejleder holdes, når vejlederen er placeret inden for en anden organisatorisk ramme, fra undervisningsministeren Svar på spm. 52 om uddybning af høringsnotatet, hvori det understreges, at »nærhedsprincippet indgår som et bærende princip i forslaget om Ungdommens Uddannelsesvejledning«, fra undervisningsministeren Svar på spm. 53 om begrundelsen for ikke at anvende den fremlagte løsningsmodel fra Undervisningsministeriets rapport om tværsektoriel vejledning 2001, fra undervisningsministeren
36	Svar på spm. 40 om, hvorfor man ikke benytter sig af erfaringerne fra det private marked til oprettelsen af en internetportal i forbindelse med nedlæggelsen af RUE, fra undervisningsministeren
37	Svar på spm. 41 om, hvordan det påtænkte dialogforum tænkes at skulle fungere, fra undervisningsministeren Svar på spm. 42 om dialogforummets rådgivningsfunktion, fra undervisningsministeren Svar på spm. 43 om forskellen mellem det nye LUE og det eksisterende RUE, fra undervisningsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 44 om LUE's opgavevaretagelse samt den organisatoriske placering, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 45 om muligheden for sammenhæng til vejledning af voksne beskæftigede, fra undervisningsministeren
38	Svar på spm. 46 om kommentar til henvendelse af 5/3-03 fra skolevejlederne i Søllerød Kommune, fra undervisningsministeren
39	Svar på spm. 38 om kommentarer til henvendelse af 7/2-03 fra Forlaget Studie og Erhverv a.s, fra undervisningsministeren
40	Svar på spm. 39 om kommentar til henvendelse af 14/2-03 fra Amtsrådsforeningen, fra undervisningsministeren
41	Svar på spm. 17 om, hvilken begrundelse der ligger til grund for nedlæggelse af Rådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 18 om, hvorfor ministeren går imod OECD's foreløbige konklusioner og anbefalinger vedrørende uddannelses- og erhvervsvejledning, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 19 om begrundelsen for nedlæggelsen af RUE, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 20 om, hvordan ministeren vil sikre, at LUE efter lovforslagets vedtagelse bliver et landscenter for alle vejledningsordninger, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 21 om den overordnede struktur og modellen for samordning af vejledningsindsatsen efter lovforslagets vedtagelse, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 22 om, hvordan det foreslåede dialogforum skal udfylde rollen for RUE, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 23 om, hvorfor ministeren trods høringssvarene har valgt at opretholde konstruktionen med et dialogforum, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 24 om nedlæggelsen af det til RUE tilknyttede sekretariat, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 25 om, hvordan kvaliteten sikres af den nationale, virtuelle vejledningsportal, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 26, om vejledningsportalen skal udgive vejledningsfaglige udgivelser som RUE i dag, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 27 om sikring af vejledningscentre, der løser udliciterede opgaver, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 28 om, hvordan kvaliteten af den løbende kontrol med de udliciterede opgaver sikres, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 29 om fordele og ulemper ved udbud af vejledningsportalen, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 30 om sikring af den nuværende vidensopsamling, der er specielt i redaktionerne bag RUE's nuværende udgivelser, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 31 om sikring af de vejledningsordninger, der ikke er omfattet af vejledningsreformen i lovforslaget, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 32 om, hvor mange vejledningsordninger der vil eksistere efter vedtagelsen af lovforslag nr. L 104, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 33 om reform af vejledningen om valg af uddannelse og erhverv til voksne i beskæftigelse, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 34, om der skal oprettes et yderligere LUE i Beskæftigelsesministeriet, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 35 om begrundelsen for at splitte vejledningen op i unge, voksne i beskæftigelse og ledige voksne, fra undervisningsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 36 om, hvordan institutioner adskiller vejledning om valg af uddannelse og erhverv fra vejledning om gennemførelse af uddannelse, fra undervisningsministeren
	Svar på spm. 37 om, hvilke internationale opgaver LUE skal varetage, fra undervisningsministeren
42	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
43	Yderligere ændringsforslag samt betækningsbidrag fra undervisningsministeren
44	Svar på spm. 54 om kommentar til henvendelse fra Århus Amt, VejledningsFagligt Udvalg, fra undervisningsministeren
45	1. udkast til betækning
46	Yderligere ændringsforslag fra undervisningsministeren

9 af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og undervisningsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S og V.

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 12. november 2002 fra Bendt Danielsen, Dronninglund, jf. L 104/L 105 – bilag 2.

Svar:

Bendt Danielsens bemærkninger har været inddraget i ministeriets endelige udformning af lovforslaget, idet han har skrevet enslydende til mig i anledning af, at lovkastet ved høringen blev gjort offentligt tilgængeligt på ministeriets hjemmeside.

Bendt Danielsen giver udtryk for, at lovforslaget skal opfattes som en kritik af skolevejledernes indsats. Det er naturligvis ikke tilfældet, og jeg henviser om de kommende opgaver til min besvarelse af udvalgets spørgsmål 2.

Bendt Danielsen mener dernæst, at det ville være fair at vente med at iværksætte nye initiativer på området, indtil effekten af reglerne om uddannelsesplaner i folkeskolen er kendt. Hertil bemærker jeg, at lovforslaget ikke i sig selv indebærer væsentlige ændringer i elevernes praktiske arbejde med disse uddannelsesplaner. Derudover vil ministeriet naturligvis tage de indhøstede erfaringer med de hidtidige regler i betragtning, når der skal fastsættes nye regler efter § 7 i lovforslag L 104.

Bendt Danielsen er dernæst bekymret for de svage unge ved etablering af tværgående vejledningscentre. Jeg mener imidlertid ikke, at der er grund til en sådan bekymring. Det er netop et væsentligt formål med reformen at styrke vejledningen til de unge, der har et særligt behov for vejledning. Jeg henviser herom til § 1, stk. 2 i L 104. Dette formål vil også være styrende i den fastsættelse af nationale mål for vejledningen, som vil skulle foretages, hvis forslagene vedtages. Hertil kommer, at det foreslåede nærhedsprincip i vejledningen, som er indeholdt i § 6 i L 104, skal ses i tæt sammenhæng med formålet

om at styrke vejledningen over for unge med et særligt behov for vejledning.

Bendt Danielsen er af den opfattelse, at vejledningsreformen skal afvente Strukturkommissionens arbejde. Jeg mener, at vejledningsreformen skal træde i kraft så hurtigt som muligt. Vejledningsreformen har længe været under forberedelse. Der er ganske enkelt brug for, at vejledningen af de unge så hurtigt som muligt bliver bedre. Det er ikke min vurdering, at Strukturkommissionen vil blive begrænset i sit arbejde som følge af vejledningsreformen.

Bendt Danielsen beder til sidst i sin henvendelse om, at 10. klasse bevares. Jeg kan oplyse, at dette spørgsmål ikke vil blive eller bør blive omfattet af den vejledningsreform, som jeg har fremsat forslag om ved L 104 og L 105.

Jeg kan afslutningsvis tilføje, at jeg har taget initiativ til at iværksætte en evaluering af 10. klasse. Resultatet af denne vil foreligge juni 2003. Først herefter vil der kunne tages stilling til, om der er behov for at foretage justeringer af dette skoleår.

Spørgsmål 2:

Vil ministeren redegøre for vejledernes nye rolle og opgaver, herunder om vejlederne vil få nye ansættelsesforhold og deres tilknytning til uddannelsesinstitutionen?

Svar:

De to lovforslag indebærer, at der bliver en klar sondring mellem på den ene side vejledning om valg af uddannelse og erhverv (L 104) og på den anden side vejledning om gennemførelse af den valgte uddannelse (uddannelseslovene, jf. L 105).

Vejledningen om valg af uddannelse og erhverv skal være uafhængig af sektor- og institutionsinteresser, jf. § 2 i lovforslag nr. L 104, hvorimod gennemførelsesvejledningen naturligvis er en integreret del af den enkelte uddannelse.

Bilag til bet. o. lovf. vedr. valg af uddannelse og erhverv m.v.

I dag er begge sider af vejledningen normalt en del af de enkelte skole- og uddannelsesordninger. Vejlederne er derfor ansat på de enkelte skoler mv. og omfattet af den ledelsesmæssige instruktionsbeføjelse, som tilkommer lederen af skolen eller institutionen.

For at sikre uafhængigheden er det et væsentligt element i reformen, at vejledningen om valg af uddannelse og erhverv principielt forankres i en tværsektoriel enhed, der er uafhængig af de enkelte uddannelsesinstitutioner.

Ved at samle ansvaret for og ledelsen af vejledningen om uddannelsesvalget i tværgående enheder fremmes mulighederne for at skabe sammenhæng i vejledningsindsatsen, sikre en effektiv og sektoruafhængig opgavevaretagelse og målrette indsatsen til grupper med særlig behov for vejledning.

Et andet centralt element i reformen er imidlertid at sikre, at vejledningen så vidt muligt foregår i forbindelse med den enkeltes dagligdag. Derfor vil den altovervejende del af vejledningen i praksis komme til at foregå på den enkelte skole eller uddannelsesinstitution, hvor de unge modtager undervisning.

Lovforslagene indeholder ingen særskilte bestemmelser om vejledernes ansættelsesmæssige status. Dette er i overensstemmelse med sædvanlig lovgivningspraksis.

Det vil således være de vejledningsansvarlige myndigheder – dvs. dels kommunalbestyrelserne for så vidt angår Ungdommens Uddannelsesvejledning, dels staten for så vidt angår Landscentret for Uddannelses- og Erhvervsvejledning – som vil have kompetencen til at træffe beslutning om og indgå individuelle og kollektive aftaler om de løn- og ansættelsesmæssige spørgsmål, som vil vedrøre de vejledere, der som ansatte vejledere i Ungdommens Uddannelsesvejledning eller Landscentret for Uddannelses- og Erhvervsvejledning skal udføre opgaver efter lovforslag nr. L 104.

Det vil tillige være muligt for Ungdommens Uddannelsesvejledning eller Landscentret for Uddannelses- og Erhvervsvejledning efter aftale med f.eks. en skole eller en uddannelsesinstitution mod en betaling herfor at gøre brug af vejledere, som er ansat på skolen eller uddannelsesinstitutionen.

I de tilfælde, hvor varetagelsen af en vejledningsopgave efter et udbud måtte blive overladt til andre, jf. § 10, stk. 4, § 13, stk. 3 og § 15, stk. 2, i lovforslag nr. L 104, vil de løn- og ansættelsesmæssige vilkår for de vejledere, som skal varetage en sådan vejledningsopgave, inden for rammerne af beskyttelsesreglerne i lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse blive aftalt mellem den pågældende vindende tilbudsgiver og de pågældende vejledere, typisk i overensstemmelse med kollektivt indgåede aftaler, som den pågældende arbejdsgiver er omfattet af.

Det bemærkes herved, at det følger af § 13, stk. 3, i lovforslag nr. L 104, at undervisningsministeren efter udbud bemyndiger en offentlig institution, en selvejende institution eller en privat virksomhed til at varetage opgaverne vedrørende den virtuelle vejledningsportal.

Det bemærkes endvidere, at det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at det er hensigten, at de regionale vejledningsopgaver, som Landscentret for Uddannelses- og Erhvervsvejledning efter lovforslaget skal have ansvaret for, forventes løst ved, at Landscentret indgår kontrakter med regionale centre. De regionale centre bliver ansvarlige for den konkrete tilrettelæggelse og løsning af vejledningsopgaverne på baggrund af overordnede retningslinier fra Landscentret.

Med henblik på at sikre at vejledningen om valg af uddannelse og erhverv bliver institutionsafhængig, vil Ungdommens Uddannelsesvejledning henholdsvis Landscentret for Uddannelses- og Erhvervsvejledning under alle omstændigheder have ansvaret for, at de konkrete vejledningsopgaver udføres i overensstemmelse med loven og de regler, som bliver fastsat i medfør af loven. Dette vil gælde, uanset om en vejledningsopgave efter et udbud er overladt til en anden at varetage.

Vejlederne kan være fuldtids- eller deltidsbeskæftigede. De vil dog også kunne have en kombinationsbeskæftigelse, såfremt der ikke på andet grundlag end vejledningslovene er ansættelsesretlige hindringer herfor, f.eks. således:

- en grundskole og UU,
- en ungdomsuddannelsesinstitution og UU,
- en ungdomsuddannelsesinstitution og LUE eller
- en skole/institution og privat virksomhed.

Lovforslaget overlader det til de ansættende myndigheder at vælge mellem de forskellige muligheder. Den afvejning af hensyn, der skal foretages af ansættelsesmyndigheden ved fastlæggelse af stillingsstruktur og -indhold, vil bl.a. omfatte en nærmere vurdering af, hvorledes målsætningerne for vejledningen kan nås, samtidig med at de offentlige ressourcer til vejledning udnyttes effektivt.

Jeg kan oplyse, at mange skole- og ungdomsvejledere i dag er ansat til at løse opgaver både i henhold til folkeskoleloven og i henhold til reglerne om den kommunale ungdomsvejledning. Der er altså på dele af det kommende område for Ungdommens Uddannelsesvejledning erfaringer med blandede eller kombinerede ansættelsesforhold.

Spørgsmål 7:

Hvordan vil ministeren sikre, at skolebestyrelsens kompetence til at fastsætte principper for erhvervspraktik og undervisning i uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering fastholdes, når skolen skal udføre arbejdsopgaven i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning?

Svar:

Lovforslagene indebærer, at den del af uddannelses- og erhvervsvejledningen, der vedrører det obligatoriske emne uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering i folkeskolen skal udføres i tæt samarbejde og dialog mellem skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Ungdommens Uddannelsesvejledning vil her få til opgave at rådgive om undervisningens tilrettelæggelse, indhold og gennemførelse.

Lovforslagene indebærer imidlertid, at det fortsat vil være den enkelte folkeskole, der har ansvaret for undervisningens tilrettelæggelse, indhold og gennemførelse i forbindelse med uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering.

Lovforslagene indebærer således heller ikke nogen ændring i skolebestyrelsernes kompetence til at udarbejde forslag til skolens læseplaner for det obligatoriske emne eller fastsætte principper for undervisningens tilrettelæggelse.

Spørgsmål 10:

Hvilke praktiske opgaver tænkes løst af Ungdommens Uddannelsesvejledning i forbindelse med folkeskolens erhvervspraktikordninger og undervisning i iværksætter? Spørgsmålet skal ses i sammenhæng med skolebestyrelsens kompetence til at fastsætte principper for undervisningens organisering, herunder udsendelse i praktik.

Svar:

Med henblik på at sikre, at belastningen af lokalområdet potentielle praktiksteder fordeles jævnt over året, er det hensigtsmæssigt, at der sker en overordnet koordinering af folkeskoleelevernes udsendelse i erhvervspraktik. Det er endvidere hensigtsmæssigt, at der er aftalte procedurer om valg af praktiksted, forberedelse til erhvervspraktikken, informationer om praktiske forhold under praktikopholdet og evaluering af praktikforløbet.

Ungdommens Uddannelsesvejledning varetager efter lovforslagene koordinerende funktioner og praktiske opgaver i denne forbindelse.

Jeg kan tilføje, at en række kommuner allerede i dag organiserer udsendelse af folkeskoleelever i erhvervspraktik gennem centrale praktikformidlingsordninger, der ofte er fælles for flere kommuner. Jeg har ikke kendskab til, at der skulle være opstået kompetenceuklarheder i den anledning.

Ungdommens Uddannelsesvejledning bistår skolen ved tilrettelæggelsen af undervisningen i det obligatoriske emne uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering. Iværksætter i indgår som en del af dette emne, hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning f.eks. vil kunne forslå og udlåne undervisningsmaterialer, formidle kontakten til lokale iværksættere m.v.

Spørgsmål 13:

I hvilket omfang vil der blive stillet krav om at vejlederuddannelsen gøres obligatorisk for vejlederne?

Svar:

Lovforslagene (L 104 og L 105) indebærer ikke, at der centralt bliver fastsat krav om bestemte uddannelsesforudsætninger som betingelse for ansættelse af vejledere.

Det skyldes, at dette efter regeringens opfattelse ikke vil være hensigtsmæssigt – heller ikke i forhold til den kommende nye vejlederuddannelse. Det afgørende ved ansættelse af en vejleder bør efter regeringens opfattelse være en vurdering af den enkeltes samlede formelle og uformelle kvalifikationer. Gennemførelse af den kommende nye vejlederuddannelse må forventes at være en væsentlig fordel, men ikke tilstrækkeligt til at blive ansat som vejleder.

Det vil være de ansættende myndigheder og institutioner, som skal sikre, at personalet har de fornødne kvalifikationer til at løse deres opgaver. Det gælder uanset, om de pågældende kvalifikationer måtte være opnået gennem formel uddannelse eller på anden måde.

Jeg forventer, at den kommende fælles vejlederuddannelse bliver så attraktiv for både arbejdsgivere og medarbejdere, at det bliver den foretrukne vej med hensyn til at understøtte, at vejlederne sikres de nødvendige kvalifikationer.

Spørgsmål 14:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 27. januar 2003 fra Tandhjulsforeningen, jf. L 104/L 105 – bilag 9.

Svar:

Tandhjulsforeningen spørger om, hvordan man sikrer den nære, daglige tilknytning mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning og skolen. Den spørger endvidere om, hvordan man sikrer den nære tilknytning til elever og forældre.

Jeg kan hertil oplyse, at lovforslag nr. L 104 indebærer, at vejledningen om valg af uddannelse og erhverv så vidt muligt skal gennemføres i den unges eget uddannelsesmiljø. Det betyder f.eks., at den individuelle vejledning skal gives på elevens skole, hvis den unge går i folkeskolens 6. - 10. klasse. Nærhedsprincippet indgår som et bærende princip. For Ungdommens Uddannelsesvejlednings vedkommende fremgår det af § 6 i L 104.

Forældrene er naturligvis væsentlige aktører, når det drejer sig om grundskoleelevers uddannelsesvalg. Derfor indgår forældrene i arbejdet omkring elevernes arbejde med uddannelsesplanlægning. Ungdommens Uddannelsesvejledning kan f.eks. indbyde forældre til at deltage sammen med børnene i informationsmøder og møder om den enkelte elevs uddannelsesvalg.

Tandhjulsforeningen mener, at der er behov for mere end 50 centre (Ungdommens Uddannelsesvejledning), at lovforslaget ikke tager hensyn til, hvor eleverne i dag søger deres uddannelse, og at »geografisk bæredygtigt« er for snævert defineret.

Jeg skal hertil bemærke, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 104, at Ungdommens Uddannelsesvejledning forventes dannet således, at hver enhed dækker et sammenhængende udbud af ungdomsuddannelser, herunder de almen- og erhvervsgymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelser, de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser samt uddannelsen til faglært landmand. Endvidere fremgår det, at Ungdommens Uddannelsesvejledning skal kunne tilvejebringe et dækkende tilbud af brobygningsforløb samt andre forløb, som har et uddannelses- og erhvervsafklarende sigte, eksempelvis forløb på en produktionskole.

Den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 2, i lovforslag nr. L 104 vil give undervisningsministeren bemyndigelse til at pålægge en eller flere kommuner at varetage vejledningen i et kommunalt fællesskab eller i en anden samarbejdsform. Det er imidlertid ikke et mål i sig selv, at antallet af centre bliver lige 50. Målet er at sikre, at centrene etableres på et tilstrækkeligt kvalitetsmæssigt og geografisk bæredygtigt grundlag.

Tandhjulsforeningen mener ikke, at kvalitetsbegrebet er defineret i lovforslaget.

Jeg kan bekræfte, at lovforslag nr. L 104 ikke indeholder en præcis definition af, hvad der er god kvalitet i vejledningen. Det skyldes, at spørgsmålet om, hvad der til enhver tid er god kvalitet med hensyn til vejledning, ikke bør defineres i en eller flere bestemmelser i en lov.

Lovforslaget indeholder dog som noget nydannende på vejledningsområdet nogle vigtige, overordnede bestemmelser om formålet med vejledningen.

I L 104 fremgår det af bemærkningerne til § 7, at bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler tænkes anvendt til at fastsætte regler om den vejledning, som Ungdommens Uddannelsesvejledning giver elever i folkeskolens 6. - 9. klasse samt 10. klasse, herunder den uddannelsesplanlægning, som elever i folkeskolen på de nævnte klassetrin fortsat skal arbejde med som led i opbygningen af valgkompetence og afklaring af uddannelses- og erhvervsvalget.

Bemyndigelsen vil også blive anvendt til at fastsætte regler om den vejledning, som skal tilbydes unge under 19 år, som ikke er i en tilfredsstillende vejlednings-, uddannelses- eller beskæftigelsessituation, samt regler om den vejledning, som i øvrigt skal tilbydes unge i alderen fra 19 til 25 år, som selv beder om det.

Endvidere påtænker jeg regler, der pålægger Ungdommens Uddannelsesvejledning at iværksætte en række konkrete vejledningsaktiviteter i samarbejde med folkeskoler, ungdomsuddannelsesinstitutioner, organisationer og virksomheder, samt nærmere regler om et kvalitetssystem til løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering af vejledningsaktiviteterne.

Endelig påtænker jeg nærmere regler om offentliggørelse af vejledningsindsatsens mål, rammer og resultater med udgangspunkt i de nationale mål for vejledningen, som fremgår af § 1 i lovforslag nr. L 104.

Jeg mener, at der hermed vil blive skabt bedre rammer end i dag for løbende at udvikle og sikre kvaliteten i vejledningen.

Tandhjulsforeningen mener dernæst, at lovforslaget i for høj grad vægter samfundets behov på bekostning af den enkeltes behov.

Jeg kan ikke tilslutte mig dette synspunkt fra Tandhjulsforeningens side.

Jeg skal hertil for det første bemærke, at hensynet til den enkeltes behov og samfundets behov foreslås i lovforslag nr. L 104 ligestillet. Der er derfor efter min opfattelse ikke tale om, at man i vejledningen om valg af uddannelse og erhverv skal tage mere hensyn til samfundets behov på bekostning af den enkeltes behov.

Det er for det andet efter regeringens opfattelse netop væsentligt, at det i lovens formålsbestemmelse klart fastslås, at man fremover i vejledningen om valg af uddannelse og erhverv skal varetage begge hensyn, således at vejledningen også skal inddrage de samfundsmæssige behov for kvalificerede lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende inden for de forskellige erhverv, herunder med henblik på at styrke innovation og iværksætterkulturen i Danmark.

Der vil i øvrigt efter regeringens opfattelse oftest ikke være nogen reel modsætning imellem, hvad der er til størst muligt gavn for den enkelte og for samfundet, når det drejer sig om uddannelses- og erhvervsvalg.

Det er samtidigt for det tredje vigtigt at understrege, at det fortsat vil være væsentligt, at vejledningen tager udgangspunkt i den enkeltes interesser, at der træffes frie valg, og at disse valg er kvalificerede.

Med henblik på at sikre, at uddannelses- og erhvervsvalgene er kvalificerede, foreslås det i § 1, stk. 3 fastsat, at vejledningen skal inddrage den enkeltes personlige forudsætninger, herunder uformelle kompetencer, hidtidige uddannelses- og beskæftigelsesforløb og det forventede behov for uddannet arbejdskraft og selvstændige erhvervsdrivende.

Jeg kan i øvrigt henvise til mit svar på spørgsmål nr. 3.

Tandhjulsforeningen efterlyser endelig præciseringer af ansættelsesforhold for ansættelse af personale i Ungdommens Uddannelsesvejledning og uddannelseskraft til vejlederne og er endvidere bekymret for, om nuværende skolevejledere og skolekonsulenter kan forventes at få ansættelse i Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Jeg henviser i den forbindelse til mine svar på spørgsmål nr. 2 og 13.

Spørgsmål 32:

Vil ministeren redegøre for, hvor mange vejledningsordninger der eksisterer efter en eventuel vedtagelse af L 104, samt hvilke ordninger der vil være uden lovregulering ved en vedtagelse af L 104?

Svar:

Reformen indebærer, at uddannelses- og erhvervsvejledning bliver mere overskuelig og let tilgængelig for den unge. Det sker ved, at den del af vejledningen, der vedrører valg af uddannelse og erhverv, overgår fra den enkelte uddannelsesinstitution og samles i henholdsvis Ungdommens Uddannelsesvejledning og Landcentret for Uddannelses- og Erhvervsvejledning.

Organiseringen af den del af vejledningen, der vedrører vejledning i gennemførelse af en aktuell uddannelse, omlægges ikke ved reformen. Her skal den unge, sådan som de også er tilfældet efter de gældende regler, tilbydes vejledning på den enkelte uddannelsesinstitution.

Reformen medfører derfor ikke, at antallet af vejledningsordninger reduceres, men at dele af

de eksisterende vejledningsordninger derimod samles i henholdsvis kommunalt regi og statsligt regi. Det centrale er, at antallet af ordninger med ansvar for overgangsvejledning reduceres til to, medens antallet af ordninger med ansvar for gennemførelsesvejledning fortsat stort set følger af antallet af uddannelsesordninger.

Der vil ikke være lovregulerede vejledningsordninger, der med vedtagelsen af lovforslaget vil være uden lovgrundlag.

Spørgsmål 36:

Hvordan er det muligt at skille vejledning om valg af uddannelse og erhverv fra vejledning om gennemførelse af en uddannelse — herunder valg af praktiksted — ude på uddannelsesinstitutionerne?

Svar:

I dag er uddannelses- og erhvervsvejledning typisk integreret i de enkelte uddannelseslove. Det er et helt centralt formål med reformen, at vejledning om valg af uddannelse og erhverv skal gøres uafhængig af uddannelsesinstitutioner og uddannelsessektorer. Lovforslaget indebærer derfor en fokusering af vejledningsindsatsen, således at vejledning om valg af uddannelse og erhverv placeres i sektoruafhængige vejledningsenheder, mens vejledning om valg af den gennemførte uddannelse fastholdes på institutionen.

Denne nye opgavefordeling skal give mulighed for at opbygge særlige kompetenceområder og dermed et kvalitetsløft i vejledningen og en bedre udnyttelse af offentlige ressourcer til vejledning. Det forudsættes, at vejlederne fortsat samarbejder om løsning af den samlede vejledningsopgave og sikrer, at vejledningen fremstår som et sammenhængende hele for den unge.

Afgrænsning af, om et konkret problem skal løses af den enkelte uddannelsesinstitution eller af de sektoruafhængige vejledningsenheder, beror på en vurdering af, om problemet vedrører gennemførelsen af den påbegyndte uddannelse (eks. for stort fravær), eller om problemet relaterer sig til valg af den følgende uddannelse eller erhverv (eks. forhold vedr. optagelseskrav).

Vejledning om gennemførelse af den valgte uddannelse skal i modsætning til vejledning om valg af uddannelse og erhverv ikke være uaf-

hængig af uddannelsesinstitutioner. Derfor fastholdes ansvaret for denne vejledning på uddannelsesinstitutionen ud fra en samlet vurdering af, at nærheden og kendskabet til den enkelte elev har stor betydning for, at der hurtigt og målrettet kan gives individuel vejledning om eksempelvis personlige forhold og forhold relateret til den enkelte uddannelse, som truer den enkeltes elevs gennemførelse af uddannelsen.

Vejledning om gennemførelse af uddannelsen skal endvidere understøtte den enkelte elev i at træffe valg af undervisningsfag og moduler med videre, som peger i retning af elevens mål med uddannelsen.

Om spørgsmålet om praktik henvises til svaret på spørgsmål 10, hvor dette spørgsmål er behandlet.

Spørgsmål 46:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 5. marts 2003 fra skolevejledere i Søllerød Kommune, jf. L 104/L 105 – bilag 30.

Svar:

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 2, er kombinationsansættelse en af de muligheder, som kommunerne kan benytte sig af, når Ungdommens Uddannelsesvejledning skal bemandes. Hvordan ansættelsesforholdene konkret skal udmøntes, vil være en lokal beslutning.

Tilrettelæggelsen af de enkelte vejledningsaktiviteter forudsættes løst i et tæt samarbejde mellem skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning. Samarbejdet skal blandt andet understøtte et af de bærende principper i reformen om, at vejledning skal gives tæt på den enkelte unge. Der stilles således krav om, at folkeskolens elever skal have mulighed for at få individuel vejledning på skolen. Den enkelte skole stiller i forlængelse deraf egnede lokaler til rådighed for Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Der er hermed givet en tydelig tilkendegivelse af, at den enkelte folkeskole er en arbejdsplads for vejlederen. Jeg er derfor uenig i, at vejlederne vil kunne betragtes som "gæst", sådan som det anføres i henvendelsen.

Jeg henviser til mit svar på spm. 1 i relation til elevernes uddannelsesbog og -plan.